

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1933.

Första kammaren.

Nr 24.

Fredagen den 24 mars.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Möller* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 211, angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;
nr 212, angående anslag till vissa arbeten under kommunikationsdepartementet för motverkande av arbetslösheten;
nr 213, med förslag till lag om offentlig arbetsförmedling m. m.;
nr 214, angående anslag till socialstyrelsen m. m.; samt
nr 215, angående anslag till vissa kostnader för arbetslöshetsförsäkringens organisation m. m.

Justerades protokollen för den 18, 19 och 20 innevarande månad.

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll:

År 1933 den 23 mars sammanträdde kamrarnas valmän för utseende av kommitterade för tryckfrihetens vård; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit till kommitterade utsedda:

f. d. professorn Johan Henrik Emil Schüek	med 23 röster,
advokaten Jonas Eliel Löfgren	» 23 » ,
professorn Nils Fredrik Stjernberg	» 23 » ,
lektorn Odal Ottelin	» 23 » ,
filosofie doktorn Torsten Fogelqvist	» 23 » ,
f. d. häradshövdingen Assar Emanuel Åkerman	» 23 » .

K. von Geijer.

K. A. Westman.

Mauritz Hellberg.

Ernst Eriksson.

På gjord proposition beslöt kammaren, att det nu upplästa protokollet skulle läggas till handlingarna ävensom att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna avgiva förslag till dels förordnanden för de valda, dels ock paragraf rörande valet i riksdagsbeslutet.

Anmälades och godkändes andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 och 9 §§ i lagen den 2 juli 1915 (nr 261) angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslagen) m. m.; samt

nr 106, i anledning av väckta motioner angående vissa ändringar i lagen om delning av jord å landet m. m.

Anmäldes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tullfri införsel av ett parti sockrat kakaopulver; och

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av vinstmedel hos Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 188, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin, m. m.

Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 209, med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.; och

nr 210, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal.

Kungl. proposition ang. statsförvärv av Ostkustbanan m. m.

Föredrogs Kungl. Maj:ts proposition nr 217, angående statsförvärv av Ostkustbanan och Uppsala—Gävle järnväg m. m.

Herr Nilsson, Johan, i Kristianstad: Herr talman! Eftersom vi blivit kallade till bordläggningsplenium vid denna tidiga timme på dagen, förmodar jag det är meningen, att vi skulle få tillfälle att eventuellt ägna oss åt någon debatt vid remissen av de propositioner, som stå på föredragningslistan. Jag skall därför begagna tillfället att säga några få ord angående det ärende, som nu skall remitteras. När man läser igenom den kungl. propositionen, finner man nämligen vissa anledningar till erinringar.

Först och främst har jag fäst mig vid, att i den utredningskommitté, som skall förbereda övertagandet av detta bankrutterande företag, nämligen Ostkustbanan, har Kungl. Maj:t insatt två personer, som tillhöra företagets styrelse. Visserligen böra de känna väl till förhållandena, men de skulle väl ändå vara högst märkvärdiga personer, om de inte i någon mån vore partiska vid behandlingen av ärendet.

En annan sak, som jag fäst mig vid, är, att Kungl. Maj:t så sent som förra hösten beviljade detta företag en kredit på 300,000 kronor. Visserligen hade staten mycket stora intressen i företaget, och det var ju klart, att det förr eller senare skulle tillfalla statsverket, men jag förmenar, att det varit lämpligare, om denna tidpunkt infallit tidigare. Om företaget då inte fått tillskott av statsmedel, så hade det antagligen inte kunnat reda sig, utan statens järnvägar hade fått överta trafikeringen av banan, och hade detta skett på ett så tidigt stadium, tror jag, att vissa inbesparingar kunnat göras.

Enligt vad man kan läsa ut ur propositionen, är det nu meningen, att all personal skall bibehållas i sin nuvarande ställning. Vid fusioner brukar man ju annars gå ut ifrån att man skall kunna förenkla administrationen och minska driftskostnaderna, men detta är inte möjligt, såvida ingenting i detta hänseende får rubbas.

Det är vidare fråga om statsinköp av Uppsala—Gävle järnväg. Där skola obligationsinnehavarna hållas skadeslösa, d. v. s. obligationerna skola inlösas, och dessutom har det beräknats, att aktieägarna skola erhålla 50 procent av

Kungl. proposition ang. statsförvärv av Ostkustbanan m. m. (Forts.) aktiernas nominella värde. Man åberopar visserligen, att 1918 års järnvägs-kommitté värderade dessa aktier till betydligt högre belopp. Detta är riktigt, men det rådde ju helt andra förhållanden för de enskilda järnvägarna 1918, än det gör 1933. Det förutsattes då också, att järnvägen skulle inrangeras i statsbanenädet under helt andra omständigheter än nu, så att jämförelsen är inte på något sätt hållbar eller bör vara utgångspunkt för något bedömande av aktiernas värde.

Vidare är det avsikten, att statsverket skall överta vissa borgensförbindelser, som Uppsala—Gävle järnvägs aktiebolag och Ostkustbanans aktiebolag ha ingått. Även härvidlag torde det vara meningen, att personalförhållandena skola förbli orubbade, och personalen tillgodoses på för denna betryggande sätt. Jag vill inte klandra detta, ty jag förstår, att personalen bör tillgodoses, men skall man rationalisera, är det tydligt, att man inte kan bibehålla allting oförändrat.

När jag tillåtit mig att yttra mig om dessa förhållanden, har jag inte gjort det enbart för dessa speciella järnvägars skull. Men jag förmodar att vederbörande utskott skall finna anledning att ställa förslaget om inlösen av dessa järnvägar i samband med läget för andra enskilda järnvägar i vårt land i detta ögonblick. Jag hade själv anledning att uppvakta den föregående regeringen och har under hand även haft samtal med den nuvarande om de ekonomiska förhållandena för vissa järnvägar på andra orter, där vederbörande intressenter inte fått några förhoppningar om att bliva tillgodosedda på samma sätt som här skulle bli förhållandet. I fråga om ett stort järnvägsföretag i Skåne, Östra Skånes järnväg, har sålunda nyligen träffats en uppgörelse, varigenom obligationsinnehavarna fått nöja sig med ända ner till 12 procent, och det mesta de fingo var 27 procent. När personer, som satt in pengar i allmännyttiga företag utan spekulationssyfte, utan att räkna med någon egentlig vinst utöver skälig ränta på sitt kapital, i vissa delar av landet få kännas vid så stora uppoffringar, bör man vara varsam, när det gäller att tillgodose liknande enskilda intressen på andra håll.

Jag hoppas, att vederbörande utskott vill beakta vad jag här tillåtit mig erinra om, så att frågan får så grundlig behandling som möjligt.

Efter härmed slutad överläggning hänvisades ifrågavarande kungl. proposition till statsutskottet.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas det i anledning av propositionen inom kammaren nu avgivna yttrandet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 219, angående ändring av det i statsverkspropositionen framlagda förslaget om anslag till tullverket för budgetåret 1933/1934; och nr 220, om anstånd för Norrbottens läns landsting samt Gällivare och Jukkasjärvi kommuner ävensom Kiruna municipalsamhälle med återbetalning till kronan av erlagda utskylder.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 223, med förslag till lag med vissa bestämmelser om krigsdomstolar och rättegången därstädes.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 224, angående anslag till bestridande av kostnader för Svea hovrätt; och nr 225, angående anslag till bestridande av kostnader för krigsdomstolar-nas verksamhet, m. m.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts propo-sitioner:

- nr 226, med förslag till ändrad lydelse av § 20 regeringsformen; och
nr 227, med förslag till ändrad lydelse av § 24 riksdagsordningen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 229, angående reglering av viss Svenska Tändsticks Aktiebolagets stämpel-skuld.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 230, angående tilläggspension åt telefondirektören i Stockholm A. Lig-nell;

nr 231, angående vissa pensioner, att utgå av affärsdrivande verks medel; och

nr 232, angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställ-da personer.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 233, angående indrag-ning av viss personal vid domänverket m. m., hänvisades propositionen, så-vitt angick de under 2:o), 3:o) och 4:o) i det återopade statsrådsprotokollet framställda förslag, till bankoutskottet samt i övrigt till jordbruksutskottet.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propo-sition nr 234, angående anslag till lantbruksstyrelsen m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 235, angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer.

Kungl. propo-sition ang. ändringar i expropria-tionslagen. Föredrogs Kungl. Maj:ts proposition nr 236, med förslag till lag angå-ende ändring i vissa delar av lagen den 12 maj 1917 (nr 189) om expropria-tion.

Herr **Lindhagen**: Herr talman! Den förevarande propositionen förefaller inte vara så omfattande med hänsyn till antalet trycksidor, men i alla fall berör den en mycket stor fråga, som tarvar övervägande från många olika synpunkter. Bakom den ligger ingenting mindre än Norrlandskommitténs, Värmlandsundersökningens och jordkommissionens förslag i förevarande delar, som först nu — det första omkring 30 år efter dess tillkomst och det sista efteråt — kommer in på riksdagens bord.

I årets trontal bebådades allenast en proposition om en lånefond för in-rättande av arbetarsmåbruk, och sedan kom en proposition, nr 181, om den sa-ken. Emellertid hade jag i motion påpekat, att den frågan hade mycket större omfattning, då den nämligen hörde samman med de gamla frågorna om bildande av nya jordbruk, om kompletterande av ofullständiga jordbruk och om expropriation såsom yttersta medel även för dessa angelägenheter. Nu

Kungl. proposition ang. ändringar i expropriationslagen. (Forts.)
har det kommit en proposition, nr 236, som ifrågasätter expropriationsrätt för alla dessa ändamål. Emellertid har från Kungl. Maj:ts sida endast närmare motivering anförts i fråga om bildande av arbetarjordbruk, och de andra förslagen, som nu framläggas, stå i det stora hela utan någon motivering och utan ekonomiskt stöd. Men det är kanske avsett, att de för framtiden skola kunna tjäna till vägledning vid blivande bemödanden att tillgodose dessa övriga lagstiftningsangelägenheter.

Det är emellertid även av största betydelse, hur dessa ärenden nu organiseras. Det är fråga, om denna expropriation skall intagas i den allmänna expropriationslagen eller om man skall för att kunna få en rimlig möjlighet till tillämpning av densamma införa den i en särskild, enklare lag, såsom skedde med ensittarlagen och som även jordkommissionen föreslog just för dessa ändamål. Vidare är det frågan, vilka myndigheter, som skola få handlägga denna sak. I propositionen finner man, att egnahemsnämnderna i allmänhet avstyrkt förslaget, men propositionen överlämnar just åt dessa förslagets fiender att bestämma över lagens tillämpning. Vidare måste bedömas alla övriga detaljspörsmål, som framlagts även av konservativa och liberala medlemmar på sin tid i Norrlandskommittén och jordkommissionen. Dessa ha icke varit föremål för någon prövning, ehuru statsverket nedlagt stora omkostnader på dessa kommittéer med sina vidare instruktioner.

Med åberopande av denna förberedande kritik av propositionen tillåter jag mig med hänsyn till ärendets omfattning anhålla om kammarens tillstånd, att motionstiden med anledning av propositionen, nr 236, måtte utsträckas att utgå vid det plenum, som infaller näst efter tjugu dagar från propositionens avlämnande till riksdagen.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, hänvisades den nu föredragna kungl. propositionen till behandling av lagutskott.

Till vederbörande utskott skulle jämväl överlämnas det i anledning av proposition inom kammaren nu avgivna yttrandet.

På särskild proposition beslöt kammaren, med bifall till herr *Lindhagens* därom framställda yrkande, medgiva, att tiden för avgivande av motioner i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, nr 236, utsträcktes till det sammanträde, som infölle näst efter tjugu dagar från propositionens avlämnande.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 237, angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer;
nr 238, angående vissa bestämmelser i fråga om rätt till pension för chefen för stuteribyrån hos lantbruksstyrelsen;
nr 239, angående pension åt förre överläraren vid tekniska skolan i Stockholm R. S. Enblom och lärarinnan vid samma skola Agnes Hörlin, född Nilsson;
nr 240, angående pension åt förre länsskogvaktaren J. D. Branting; samt
nr 241, angående årligt understöd åt förre extra vaktkonstapeln J. A. Gustafsson.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 242, angående avstående av viss del av det allmänna arvsfonden tillfallna arvet efter komministern Carl Axel Herman Hallonlöf.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 243, med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 244, angående anslag till bestridande av kostnaderna för Sveriges deltagande i den internationella nedrustningskonferensen samt i en blivande ekonomisk världskonferens.

Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 245, angående statlig exportkreditgaranti.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 291, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284); samt

nr 292, av herr *Tamm* och herr *Andersson, Elof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för ernående av ökad avsättning av inhemska skogsprodukter m. m.

Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner:
nr 293, av herr *Sandström* och herr *Johanson, Karl*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för ernående av ökad avsättning av inhemska skogsprodukter m. m.; och

nr 294, av herr *Nylander*, i samma ämne.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran första lagutskottets utlåtanden nr 27—29, andra lagutskottets utlåtanden nr 21—23 och första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3.

Ang. remitterande till annat utskott av motionen I: 22.

Föredrogs första kammarens andra tillfälliga utskotts memorial nr 4, angående ifrågasatt remiss till annat utskott av motionen I: 22 om ändring i motorfordonsförordningens bestämmelser angående förande av lyktor å automobil.

Detta memorial lydde:

»I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 22, har herr *Nylander* hemställt, att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i motorfordonsförordningen 21 § 1 mom., att *minst* två lyktor föreskrivas samt att gult eller gulvitt ljus jämfästas med vitt ljus.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 24 februari 1933 dagtecknad proposition, nr 193, inför riksdagen framlagt förslag till förordning om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284). I propositionen behandlas, bl. a., den i motionen I: 22 begärda ändringen i sagda förordnings 21 § 1 mom.

Första kammarens andra tillfälliga utskott, som för sin del håller före, att förevarande motion, I: 22, bör behandlas av samma utskott, som kommer att handlägga propositionen nr 193, har velat bereda första kammaren tillfälle

Ang. remitterande till annat utskott av motionen I: 22. (Forts.)
 besluta, huruvida motionen nr 22 bör av kammarens andra tillfälliga utskott vidare behandlas eller till annat utskott överlämnas.

Utskottet hemställer alltså att få till kammaren återlämna motion nr 22.»

Herr **förste vice talmannen**: Jag får hemställa, herr talman, att kammaren måtte bifalla andra tillfälliga utskottets hemställan och samtidigt besluta att remittera ifrågavarande motion till lagutskott.

Vad herr förste vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Föredrogs första kammarens andra tillfälliga utskotts memorial nr 5, angående ifrågasatt remiss till annat utskott av motionen I: 34 om ändringar i och tillägg till motorfordonsförordningen i syfte att främja brandväsendets effektivitet.

Ang. remitterande till annat utskott av motionen I: 34.

Detta memorial var så lydande:

»I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 34, har herr *Nylander* hemställt, att riksdagen måtte besluta de ändringar i 1930 års motorfordonsförordning, som erfordras för tillgodoseende av i motionen berörda spörsmål.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 24 februari 1933 dagtecknad proposition, nr 193, för riksdagen framlagt förslag till förordning om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284). I propositionen behandlas, bland annat, de i sagda motion begärda ändringarna i förordningen.

Första kammarens andra tillfälliga utskott, som för sin del håller före, att förevarande motion, I: 34, bör behandlas av samma utskott, som kommer att handlägga propositionen nr 193, har velat bereda första kammaren tillfälle besluta, huruvida motionen nr 34 bör av kammarens andra tillfälliga utskott vidare behandlas eller till annat utskott överlämnas.

Utskottet hemställer alltså att få till kammaren återlämna motion nr 34.»

Herr **förste vice talmannen**: Herr talman! Jag ber att i fråga om detta memorial få göra enahanda yrkande som i fråga om det föregående.

Efter härmed slutad överläggning bifölls vad utskottet i det nu föredragna memorialet hemställt och hänvisades ifrågavarande motion till behandling av lagutskott.

Föredrogs första kammarens andra tillfälliga utskotts memorial nr 6, angående ifrågasatt remiss av motionen I: 157 om beredande av inflytande åt den kommunala förvaltningsmyndigheten vid beviljandet av tillstånd till linjetrafik inom stads planlagda område.

Ang. remitterande till annat utskott av motionen I: 157.

Detta memorial hade följande lydelse:

»I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 157, har herr *Rosén* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, i samband med 1932 års trafikutredning eller annorledes, av frågan om och på vad sätt ett avgörande inflytande måtte beredas den kommunala förvaltningsmyndigheten i stad vid beviljandet av tillstånd till linjetrafik inom stadens planlagda område.

Motionen avser bestämmelserna i § 27 av motorfordonsförordningen.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 24 februari 1933 dagtecknad proposition, nr 193, för riksdagen framlagt förslag till förordning om ändring i vissa

Ang. remitterande till annat utskott av motionen I: 157. (Forts.) delar av motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284). I propositionen behandlas, bland annat, sagda § 27.

Första kammarens andra tillfälliga utskott, som för sin del håller före, att förevarande motion, I: 157, bör behandlas av samma utskott, som kommer att handlägga proposition nr 193, har velat bereda första kammaren tillfälle besluta, huruvida motionen nr 157 bör av kammarens andra tillfälliga utskott vidare behandlas eller till annat utskott överlämnas.

Utskottet hemställer alltså att få till kammaren återlämna motion nr 157.»

Herr förste vice talmannen: Herr talman! I fråga om detta memorial ber jag få göra alldeles samma yrkande som vid behandlingen av de två föregående.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, bifölls vad utskottet i det under behandling varande memorialet hemställt och hänvisades den förevarande motionen till behandling av lagutskott.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 211—215 blevo desamma på begäran bordlagda.

Föredrogs ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 352, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning av väckt motion, nr 26, angående inrättande av ett under statens kontroll ställt penninglotteri.

Herr förste vice talmannen: Herr talman! Jag ber att få hemställa, att första kammaren, som den 18 innevarande månad vid behandlingen av sitt andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2 avslagit en inom kammaren väckt motion av enahanda innebörd som andra kammarens beslut, måtte finna den genom det nu upplästa protokollsutdraget skedda delgivningen av andra kammarens beslut ej föranleda någon vidare åtgärd.

Vad herr förste vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Efter föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 355, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion angående viss ändring i sjömanshus- och mönstringsförordningen, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Efter föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 363, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i anledning av väckt motion angående användandet av postsparbankens medel, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Herr **Bagge** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag annehåller om kammarens tillstånd, att tiden för avgivande av motioner i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 209, 210 och 245 måtte få förlängas till det plenum, som infaller näst efter tjugu dagar från propositionernas avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

Herr *Hammar skjöld* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion nr 295, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt föreståndarinnan för fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala Ida Norrby.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens första kammare.

För fullgörande av uppdrag såsom delegerad vid förhandlingar i London angående handelsavtal med England får jag anhålla om ledighet från riksdagsarbetet från och med den 27 mars tills vidare.

Stockholm den 24 mars 1933.

B. von Stockenström.

Till riksdagens första kammare.

Härmed får undertecknad anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen tills vidare från och med den 26 mars för fullgörande av uppdrag som Sveriges ombud vid handelstraktatförhandlingarna i London.

Stockholm den 24 mars 1933.

Vördsamt
Anders Örne.

På särskilda propositioner biföllos dessa ansökningar för den tid, herrar *von Stockenström* och *Örne* av respektiva uppdrag vore hindrade att infinna sig vid riksdagen.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtande nr 8, angående regleringen för budgetåret 1933/1934 av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till eklelesiastikdepartementet;

bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, i vad angår flottans pensionskassa;

nr 21, i anledning av väckt motion angående viss ändring av grunderna för rätt till understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa;

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statskonsulenten A. Östergrens framtida löneförmåner jämte en i ämnet väckt motion;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av delaktighet i statens pensionsanstalt åt lärare vid Svenska röda korsets barnhem för friska barn från tuberkulösa familjer samt Evangeliska fosterlandsstiftelsens barnhem i Hillsand i Ströms församling;

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande av pensionsrätt för vissa lärare vid de högre militärläroverken;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av särskilda pensionsunderlag för befattningshavare vid navigationssskolorna;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlämnande till Svenska jordbrukskreditkassan av svenska statens obligationer till visst belopp;

nr 27, i anledning av väckt motion angående utredning om ändrad lydelse av 35 § i lagen om sparbanker; samt

Första kammarens protokoll 1933. Nr 24.

nr 28, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande viss del av bankoutsjottets utlåtande nr 18, i anledning av dels fullmäktiges i riksbanken framställning med förslag till lagar om ändring i vissa delar av lagen för Sveriges riksbank och av ansvarighetslagen för ledamöter i styrelserna vid riksbankens avdelningskontor ävensom till vissa ändringar i bankoreglementet och i avlöningsstaten för riksbanken m. m., dels ock väckt motion om skrivelse i fråga om reducering bland annat av gällande arvodesbelopp för fullmäktige i riksbanken;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 30, i anledning av väckt motion angående motsatsen mellan lapparnas fria liv och den svenska administrationens stela former;

nr 31, i anledning av väckt motion om förbud mot indrivning av skatt genom införsel i lön;

nr 32, i anledning av dels motion om skärpta bestämmelser rörande ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik m. m., dels ock motion angående upphävande av gällande lag angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik m. m.; samt

nr 33, i anledning av väckt motion angående vissa ändringar i lagen om polisväsendet i riket;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av väckt motion om förpliktelse för företag och enskilda personer, som hava arbetare i sin tjänst, att vid slutad militärtjänstgöring återtaga de anställda m. m.;

nr 24, i anledning av väckt motion angående förbud i viss utsträckning mot avskedande av arbetare och anställda, sysselsatta inom industri m. fl. näringar eller vid statliga och kommunala inrättningar m. m.;

nr 25, i anledning av väckt motion angående förbud mot vräkningar på grund av obetald hyra i vissa fall; samt

nr 26, i anledning av väckt motion angående viss utvidgning av tillämplighetsområdet för lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar; ävensom

första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning av väckt motion angående rundradiering av första kammarens förhandlingar i vissa fall.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11,42 f. m.

In fidem

G. H. Berggren.